

SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2016)0270

Endokrini motilci: stanje po sodbi Sodišča z dne 16. decembra 2015

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2016 o endokrinih motilcih: stanje po sodbi Splošnega sodišča Evropske unije z dne 16. decembra 2015 (2016/2747(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov¹,
- ob upoštevanju načrta Komisije o določitvi meril za odkrivanje endokrinih motilcev v povezavi z izvajanjem uredbe o fitofarmaceutskih sredstvih in uredbe o biocidnih proizvodih²;
- ob upoštevanju sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 16. decembra 2015 v zadevi T-521/14 (Švedska proti Komisiji, pri čemer je Švedska imela podporo Evropskega parlamenta, Sveta Evropske unije, Danske, Finske, Francije in Nizozemske)³,
- ob upoštevanju člena 17(1) Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju členov 265 in 266 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju pisma predsednika Komisije Jeana-Clauda Junckerja predsedniku Evropskega parlamenta z dne 22. marca 2016 ((2016)1416502),
- ob upoštevanju poročila Programa Združenih narodov za okolje (UNEP)/Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) o znanstvenih dognanjih o kemičnih snoveh z lastnostmi endokrinih motilcev iz leta 2012⁴,

¹ UL L 167, 27.6.2012, str. 1.

² http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/planned_ia/docs/2014_env_009_endocrine_disruptors_en.pdf

³ <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30d51da24ab07e534c8a920ba78762970884.e34KaxiLc3qMb40Rch0SaxuTa3r0?text=&docid=173067&pageIndex=0&doclang=FR&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=717530>

⁴ <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/>

- ob upoštevanju člena 123(2) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker se v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 528/2012 aktivne snovi, pri katerih se na podlagi znanstvenih meril, ki jih je treba določiti, oziroma na podlagi začnih meril, dokler prva niso sprejeta, ugotovijo lastnosti endokrinih motilcev, ki imajo lahko negativne učinke na ljudi, ne odobrijo, razen če velja ena od izjem iz člena 5(2);
- B. ker člen 5(3) Uredbe (EU) št. 528/2012 določa, da mora Komisija najpozneje do 13. decembra 2013 sprejeti delegirane akte v zvezi z znanstvenimi merili za odkrivanje lastnosti endokrinih motilcev pri aktivnih snoveh in biocidnih proizvodih;
- C. ker Komisija še vedno ni sprejela delegiranih aktov, s katerimi bi določila znanstvena merila, kar pomeni, da ta sedaj zamujajo že dve leti in pol;
- D. ker je v poročilu UNEP/WHO zapisano, da so endokrini motilci svetovna grožnja, med drugim pa so omenjene tudi vse pogostejše in razširjene motnje endokrinega sistema pri ljudeh in divjih živalih; ker se pojavljajo dokazi, da izpostavljenost endokrinim motilcem pušča škodljive reproduktivne posledice (neplodnost, oblike raka, deformacije), vedno več pa je tudi dokazov o učinkih teh kemičnih snovi na delovanje ščitnice, možganske funkcije, debelost in presnovo ter na ravnovesje inzulina in glukoze v telesu;
- E. ker je Splošno sodišče Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) v sodbi z dne 16. decembra 2015 v zadevi T-521/14 zapisalo, da je Komisija kršila zakonodajo EU, ker ni sprejela delegiranih aktov z znanstvenimi merili za odkrivanje lastnosti endokrinih motilcev;
- F. ker je Sodišče razsodilo, da je imela Komisija jasno, natančno in brezpogojno obveznost, da najpozneje do 13. decembra 2013 sprejme delegirane akte v zvezi z omenjenimi znanstvenimi merili;
- G. ker je strokovna svetovalna skupina za endokrine motilce, ki jo je ustanovila Evropska komisija, usklajuje pa jo Skupno raziskovalno središče (JRC), 28. marca 2013 sprejela poročilo o ključnih znanstvenih vprašanjih, pomembnih za odkrivanje in opredeljevanje endokrinih motilcev; ker je bil takrat že na voljo obsežen predlog znanstvenih meril, ki so ga službe pripravljale tri leta;
- H. ker je Sodišče ugotovilo, da nobena določba v Uredbi (EU) št. 528/2012 ne zahteva ocene učinka znanstvenih meril, temelječih na tveganju, in menilo, da čeprav je Komisija pretehtala, da je takšna ocena potrebna, je to ne razrešuje obveznosti spoštovanja roka, določenega v tej uredbi (74. odstavek sodbe);
- I. ker je tudi presodilo, da je mogoče znanstvena merila nepristransko določiti samo na osnovi znanstvenih podatkov o endokrinem sistemu, neodvisno od drugih dejavnikov, zlasti ekonomskih (71. odstavek sodbe); ker je tako potrdilo, da je ocena družbenih in gospodarskih učinkov neustrezen način za odločanje o znanstvenih zadevah;
- J. ker je Sodišče še odločilo, da Komisija pri uporabi pooblastil, ki ji jih je podelil zakonodajalec, ne sme postavljati pod vprašaj regulativnega ravnovesja med izboljšavami na notranjem trgu ter zaščito zdravja ljudi in živali ter varstva okolja, ki ga je določil zakonodajalec (72. odstavek sodbe); ker je s tem pojasnilo, da ni primerno, da Komisija pri ocenah učinka, povezanih s sprejetjem delegiranih aktov, ocenjuje

regulativne spremembe sektorske zakonodaje;

- K. ker je Sodišče ugotovilo, da začasna merila, predvidena v Uredbi (EU) št. 528/2012, ne zagotavljajo dovolj visoke ravni varovanja (77. odstavek sodbe);
- L. ker mora v skladu s členom 266 PDEU institucija, ki je z opustitvijo ukrepanja kršila pogodbi, sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča Evropske unije;
- M. ker je komisar Vytenis Andriukaitis, pristojen za zdravje in varnost hrane, na plenarnem zasedanju Parlamenta februarja 2016 napovedal, da bo Komisija ocene učinka izvajala še naprej, češ da so „koristno in celo bistveno orodje, ki usmerja njene prihodnje odločitve“;
- N. ker je Komisija obvezana izvajati ocene učinka zakonodajnih in nezakonodajnih pobud, ki naj bi imele občutne gospodarske, okoljske ali družbene posledice, da bi poiskala nadomestne rešitve, kar pomeni, da so ocene učinka dragoceno orodje, ki regulativnim organom pomaga oceniti politične možnosti, a ne rešujejo znanstvenih vprašanj;
- O. ker je predsednik Komisije Jean-Claude Juncker v pismu predsedniku Parlamenta Martinu Schulzu z dne 22. marca 2016 potrdil namero Komisije, da bo o ocenah učinka najprej zaprosila za mnenje odbor za regulativni nadzor in šele nato odločala o znanstvenih merilih, potem pa bo pred koncem junija 2016 sprejela znanstvena merila za odkrivanje lastnosti endokrinih motilcev;
- P. ker torej ni nobenega dvoma, da Komisija še ni sprejela ukrepov, da bi upoštevala sodbo Sodišča, temveč vztraja pri kršenju zakonodaje EU, kot je zapisalo Sodišče, in s tem krši tudi člen 266 PDEU;
- Q. ker je povsem nesprejemljivo, da Komisija kot varuhinja pogodb slednji krši;
 - 1. obsoja Komisijo, in sicer ne le zato, ker ni izpolnila svoje obveznosti in sprejela delegiranih aktov v skladu z Uredbo (EU) št. 528/2012, temveč tudi zato, ker ni izpolnila svojih institucionalnih obveznosti, ki ji jih nalagata pogodbi, zlasti člen 266 PDEU;
 - 2. je seznanjen s politično zavezo Komisije, da bo pred poletjem predlagala znanstvena merila za odkrivanje lastnosti endokrinih motilcev;
 - 3. poudarja, da je Splošno sodišče Evropske unije razsodilo, da je mogoče znanstvena merila objektivno določiti le na podlagi znanstvenih podatkov o endokrinem sistemu, neodvisno od vseh drugih dejavnikov, zlasti ekonomskih, ter da Komisija s pristojnostmi, ki so ji bile podeljene na osnovi člena 290 PDEU, ni pooblaščen za spreminjanje regulativnega ravnovesja iz temeljnega akta, vendar je po presoji Komisije to vprašanje del njene ocene učinka;
 - 4. poziva Komisijo, naj nemudoma izpolni svoje obveznosti iz člena 266 PDEU in takoj sprejme na tveganju temelječa znanstvena merila za odkrivanje lastnosti endokrinih motilcev;
 - 5. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje predsedniku Sveta in predsedniku Komisije ter ju obvesti o rezultatu glasovanja o njej na plenarnem zasedanju.

